

VESTNIK

INTERNO GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941-1945

LJUBLJANA, OKTOBER 2015 – Št. 113

Seja Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 in njenih organov

Delovno predsedstvo Skupščine DIS: Hilda Marc, Danijel Mižigoj, Majda Frletič in zapisničarica Danica Velkavrh. (Foto: M. Skledar)

O Skupščini DIS

Predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 **Ivica Žnidaršič** je sklicala sejo Skupščine DIS in njenih organov v soboto, 3. oktobra 2015, v Ljubljani.

Na sejo so bili povabljeni delegati Krajevnih in Območnih organizacij DIS, člani Izvršnega odbora, Nadzornega odbora, Sveta in Častnega razsodišča Skupščine DIS in častni član DIS.

Udeležba je bila, kljub trgatvi, zelo velika. Prišlo je 70 delegatov KO DIS, 16 članov IO DIS, 2 člana NO, 3 člani Častnega razsodišča in 3 člani Sveta Skupščine DIS.

Opravičili so se KO DIS Bistrica ob Sotli, Lenart, Mozirje, Slovenj Gradec, Studenec, Šentjur pod Kumom, Škofja Loka, Krška vas in Žalec.

Predsednica DIS je otvorila sejo Skupščine DIS in dejala: »Vsem želim uspešno delo, prijetno počutje, domačnost in izražam veselje, da imamo izgnanci in begunci kljub letom še toliko moči, da delujemo in ohranjamo spomin na nasilje, ki sta ga počela fašizem in nacizem, ter skrbimo za ohranjanje doseženih pravic.

Preden začnemo delo, naj povem, da je od prejšnje skupščine DIS do danes umrlo 580 članov. To število navajam po podatkih, ki smo jih dobili za objavo v Vestniku.

Umrli so tudi podpredsednik Janez Komljanec, predsednica NO Mira Zalar in častni član DIS Janez Blas.

Umrli je tudi Jože Logar, ki je velikokrat vodil naše prireditve.

V nedeljo je umrla predsednica KO DIS Kranj Marija Škofič. Umrla je tudi Simona Jakš, zaslužna članica.

Hudo nam je za vsakega, ki je umrl, še huje pa je, če umre sodelavec, prijatelj in znanec. Imamo občutek, kot da umre del nas.«

Predlagala je, da smo se s trenutkom tišine poklonili spominu nanje in na vse umrle žrtve fašizma in nacizma.

Nato je predsednica DIS predlagala dnevni red Skupščine DIS in ob tem umik 7. točke o pridobivanju podpornih članov DIS iz razloga, da bodo statutarna, finančna in organizacijska komisija pripravile logistiko pridobivanja finančnih sredstev od podpornih članov.

Navzoči so se strinjali z umikom 7. točke dnevnega reda.

V delovno predsedstvo Skupščine DIS je predlagala: **Hildo Marc**, delegatko KO DIS Ljubljana Moste-Polje, **Danijela Mižigoja**, delegata KO DIS Krško in **Majda Frletič**, delegatko KO DIS Maribor Potbrežje-Tezno.

Za zapisnikarico je predlagala Danico Velkavrh, za overovatelja pa Marijo Zajc, delegatko KO DIS Litija, in **Jožeta Kvedra**, člana DIS iz Domžal.

Vodenje delovnega predsedstva Skupščine je prevzela Hilda Marc, delegatka KO DIS Ljubljana Moste-Polje.

V verifikacijsko komisijo so bili imenovani: **Drago Mastinšek**, delegat KO Gornja Radgona, **Alojz Vidic**, delegat KO Srednja Dobrava in **Vincenc Zalezina**, delegat KO Sevnica.

V komisijo za sklepe so bili izvoljeni: **Malka Veler**, delegatka KO Slovenska Bistrica, **Jakob Medja**, delegat KO Bohinj, **Jožef Vajdič**, delegat KO Brestanica, **Tončka Senčar**, delegatka KO Koper-Obala, **Ana Hočevnar**, delegatka KO Krmelj-Tržišče, **Anton Naroglav**, delegat KO Ljubljana Vič-Rudnik.

Vabljeni na sejo Skupščine DIS so v pisni obliki prejeli poročilo o delu DIS v obdobju junij 2014 do junija 2015, predlog programa dela Skupščine DIS in

Seja Skupščine DIS in njenih organov v soboto, 3. oktobra 2015, ob 10. uri v Ljubljani

Dnevni red:

1. Otvoritev in pozdrav
2. Izvolitev delovnega predsedstva, zapisnikarja in overovatelja zapisnika
3. Sprejem dnevnega reda
4. Sprejem poslovnika za delo Skupščine DIS
5. Poročila o delu DIS od junija 2014 do junija 2015
6. Predlog programa dela Skupščine DIS in njenih organov za leto 2016
7. Kadrovske zadeve
8. Razno

Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945
Ivica Žnidaršič, prof.
predsednica

Priloge:

- Obrazec pooblastila za sodelovanje na seji
- Poslovník za delo Skupščine DIS
- Poročilo o delu DIS za obdobje junij 2014-junij 2015
- Predlog programa dela Skupščine DIS za leto 2016
- Število prejemnikov Vestnikov DIS po KO DIS
- Kadrovske zadeve - nadomestne volitve

njenih organov za leto 2016, pregled števila prejemnikov Vestnika po Krajevnih in Območnih organizacijah in predlog nadomestnih volitev za podpredsednika DIS, predsednice in članice Nadzornega odbora in članice Častnega razsodišča Skupščine DIS.

Uvod k poročilu o delu in programu dela DIS za leto 2016 je imela predsednica DIS Ivica Žnidaršič, o članarini in prispevkih za Vestnik je poročal Albin Pražnikar, podpredsednik DIS, o nadomestnih volitvah pa Hilda Marc.

V razpravi so sodelovali: Albin Pražnikar, Jože Križančič, dr. Janko Prunk, Vincenc Zalezina, Gregor Kaplan, Danijel Mižigoj, Slava Biček, Ivo Veble, Francka Primožič, Marjan Žibert, Zdenka Kaplan, Drago Mastinšek, Alojz Žabkar, Rok Kržan, Majda Cvetanovski, Edvard Bizjak, Stanislava Račić, Silva Marjetič, Anton Pristov, Olga Krapeš, Dora Levpušček, Sabina Godnič, Hilda Marc in Ivica Žnidaršič.

Za podpredsednika je bil izvoljen **Alojz Ruper**, član IO DIS, za predsednico Nadzornega odbora **Veronika Kljun**, sedanja članica NO, za članico NO pa **Jolanda Želj Erhard**, tajnica KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica.

Delegati so potrdili sklep Izvršnega odbora DIS, da **ostane članarina DIS za leto 2016 enaka, 10 evrov**. Od tega ostane KO DIS 6 evrov, 4 evre pa dobi DIS

za izvajanje programov v dobro članstva DIS. **Prispevek za Vestnik DIS za celo leto 2016 pa je 6 evrov.**

Na Skupščini DIS je bila sprejeta pobuda, da člani DIS prispevajo 1 evro za muzejsko dejavnost DIS in pripravo razstave.

Delegati krajevnih organizacij DIS so sprejeli poročilo o delu skupščine DIS in njenih organov za obdobje junij 2014-junij 2015 in uvodni referat predsednice DIS Ivce Žnidaršič.

Sprejet je bil tudi finančno ovrednoten program dela za leto 2016.

Iz pisnih gradiv in uvodnih govorov je najbolje razvidno, kakšni so zaključki za delo za prihodnje leto. Zato je potrebno o tej vsebini seznaniti odbore krajevnih in območnih organizacij DIS in članstvo na občinih zborih. Gre za usklajen program enotne organizacije DIS.

Bilo je tudi poudarjeno, da naj se ob 25. obletnici delovanja DIS članstvo bolj seznaní o dejavnosti Društva izgnancev Slovenije za dosego in ohranjanje pravic ter utrjevanje zgodovinskega spomina na tragedijo izгона.

Izvršni odbor DIS bo pomagal krajevnim organizacijam DIS pri organizacijskih in drugih dejavnostih, če zaradi starosti nekateri vsega dela ne bodo zmogli več.

Zdenka Kaplan

. Informacije . Informacije . Informacije .

Iz uvoda predsednice DIS Ivce Žnidaršič k poročilu o delu na seji Skupščine DIS

Predsednica DIS Ivca Žnidaršič ob predstavitvi poročila o delu društva. (Foto: M. Skledar)

Najprej se želim vsem predstavnikom krajevnih in območnih organizacij DIS **lepo zahvaliti** za dobro sodelovanje in izvajanje nalog za večjo skrb za ostarele in osamele člane DIS in njihovo povezovanje v organizacijo DIS.

Posebno se zahvaljujem krajevnim in območnim organizacijam DIS pri obveščanju članov DIS o skupni prireditvi ob 70. obletnici zmage nad fašizmom in nacizmom in vrnitve v domovino. In hvala za napore pri organiziranju skupnega prevoza članov DIS na prireditev, ki je bila 6. junija v Hali Tivoli v Ljubljani.

Lahko smo zadovoljni, da nam je uspelo pripraviti prireditev za vse člane DIS, ki so želeli sodelovati pri ohranitvi naših doseženih pravic in podpirati prizadevanja DIS za doseg še pravice za vsaj delne odškodnine za izgubo premoženja.

Odmevnost v tisku, radiu in na televiziji je bila kar velika, posebno ob knjigi »Nemčija še ni plačala vojne odškodnine«, v kateri smo objavili vse potrebne podatke o vojni škodi in vojnih odškodninah.

S prednaročili je večina KO DIS omogočila, da smo knjigo lahko tiskali.

Poleg knjige o vojni škodi **smo dali več pobud za izterjavo vojne škode od Nemčije in da bi se začela ponovna razprava o zakonu o povračilu gmotne škode. Pri tem nam je zelo pomagal mag. Franc Žnidaršič, ki je pripravil za poslance združene levice poslansko vprašanje in pobude za izterjavo vojne škode.**

Pisali smo predsedniku vlade Miru Cerarju in prejeli odgovor, v katerem je zapisal, da so na vladi prejeli naš dopis in da so ministrstvo za pravosodje prosili za pripravo odgovora na naše pobude. V odgovoru je navedel, da so seznanjeni, da ministrstvo za pravosodje intenzivno sodeluje z ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter z ministrstvom za zunanje zadeve, **in ko bo stališče usklajeno z vseh vidikov, za kar je potrebna podpora celotne koalicije in drugih parlamentarnih strank, nas bodo seznanili z njihovimi ugotovitvami.**

Ministrstvu za pravosodje smo posredovali podrobne informacije o ustanovitvi in delu Medresorske komisije Vlade RS za obravnavo vprašanj vojne škode in mu dali pobudo, naj začne ta komisija ponovno delati.

Predsednik DZ dr. Milan Brglez nam je pisal, da je odstopil naše dopise Vladi RS, češ da ne gre za pristojnost Državnega zbora, da naj zadevni tematici posveti ustrezno pozornost in ga po obravnavi zadeve seznaniti z ugotovitvami.

Brglez je to pismo poslal tudi v vednost Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide DZ.

V Državnem zboru RS je konec marca letos **samo 8 poslancev** glasovalo o tem, da bi DZ razpravljal o vojni škodi in naložil vladi naloge glede izterjave vojne škode in priprave zakona o gmotni škodi.

Na postavljeno pobudo se je v Državnem zboru oglasil tudi predsednik Vlade RS in dejal, da za to ni pravi čas. Protestirali smo in o tem ste lahko brali tudi v časopisu Mladina in Dnevniku.

Pisali smo tudi vodjem in namestnikom vodij poslanskih skupin DZ, da naj se rešuje vprašanje vojnih odškodnin, in opozorili, da imajo vse podatke o vojni škodi in vojnih odškodninah v naši knjigi, ki naj jo proučijo.

Dediči Milene Prah so vložili tožbo zoper Republiko Slovenijo za povrnitev škode, ki jo je med drugo svetovno vojno povzročil nemški okupator, vendar in pravdnem postopku niso uspeli iztožiti odškodnine, ker je Vrhovno sodišče to zavrnilo.

Zato bo treba odškodnine dobiti po politični plati preko vlade in DZ.

V zvezi z vojno škodo smo dobili tudi vsebino pobude iz KO DIS Ljubljana Šiška in Krmelj-Tržišča, ki so jo poslali predsedniku vlade RS in predsedniku Državnega zbora.

Žal pa nimamo podatkov, kaj ste o prizadevanjih za doseg odškodnin za gmotno škodo govorili na območnih zborovanjih in ali so govorniki, ki ste jih najeli, izpostavili zahteve, podobno kot smo to storili na osrednji prireditvi DIS 6. junija v Ljubljani.

Mednarodna dejavnost

Za načrtovano razstavo DIS za nastajajoči evropski muzej žrtev fašizma in nacizma na gradu Rajhenburg kot začetno zbirko prikaza nasilja nad slovanskimi narodi smo zbrali slikovno gradivo in publikacije o nasilju za naslednje države: Češko, Slovaško, Rusijo, Belorusijo, Ukrajino, Poljsko, Srbijo, Hrvaško, nasilju nad Slovenci v Avstriji in nad Slovenci v Italiji.

Vsa besedila in podpisi k razstavljenim publikacijam so prevedeni v slovenski in angleški jezik.

Razstava bo mogoče še letos odprta v **veliki okrogli sobi v I. nadstropju** na gradu Rajhenburg. Sobo nam je dala na voljo Občina Krško in prispevala tudi 8 vitrin za publikacije.

Za izdelavo panojev pa še zbiramo sredstva. Bil je dan predlog, da bi vsak član DIS za muzejsko dejavnost in razstave prispeval en evro.

V okviru mednarodne dejavnosti smo imeli tudi **dva sestanka Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev** žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945, **in sicer v Bratislavi 19. in 20. septembra 2014 in v Pragi maja letos.**

Pomembno je, da smo s teh sestankov poslali pismo predsednikom evropskih držav, Organizaciji združenih narodov in Evropski uniji.

Nekaj odgovorov na ta pisma sem objavila v Vestniku DIS in v brošuri o sestanku Mednarodnega odbora.

Ni naključje, da je sedaj ta Mednarodni odbor dobil ponudbo, da se vključi v inštitut pri Evropski uniji, ki se ukvarja z žrtvami vojnega nasilja.

Ta organ je bil ustanovljen, ko je Češka vodila Evropsko unijo, in je v njem vključenih 46 držav. Sprejel je program dela, ki obravnava: socialno skrb za vojne žrtve, priznanje fizičnega in psihičnega trpljenja žrtev, preprečevanje zanikanja holokavsta, gmotno škodo, posledice genocida, izobraževanje, spominjanje, raziskovanje in arhive.

Pisno poročilo o delu Skupščine DIS in njenih organov so vsi vabljeni dobili z vabilom. Precej o delu pišemo tudi v Vestniku DIS.

Vestnik dobiva 5390 članov DIS, zato **so ti člani dobro obveščeni** o glavnih dejavnostih DIS. Dolžnost je, da bi vsi člani DIS imeli Vestnik DIS.

Seveda vse, kar delamo, ni navedeno v pisnem poročilu.

Naj omenim nekatere zadeve, ki so tudi pomembne:

Prebrali smo obsežno knjigo zgodovinarja dr. Boža Repeta S puško in knjigo. V njej v poglavju »Nemška okupacijska politika« piše o izgonu Slovencev in nacističnem nasilju, o nemški, italijanski, madžarski in NDH okupaciji.

Precej nova in doslej premalo znana pa so dejstva o grozodejstvih, ki so jih nad Slovenci izvajali ustaši NDH.

Žal pa v knjigi ni navedeno število Slovencev, umrlih v izgnanstvu.

Prvič letos smo dobili vabilo KS Podbočje na prireditvi, ki so jo organizirali na Planini pri Podbočju.

Končno smo lahko bolj podrobno slišali javno besedo o grozodejstvih NDH, ko so okupirali slovenske vasi Jesenice na Dolenjskem, Podbrežje, Novo vas pri Mokricah, Slovensko vas in del Čedma pri Kostanjevici.

Ustaši so požgali celo vas Planina in druge vasi, moške pobili, vsi Brezovčani so bili odgnani, kasneje pa vsi poklani. Ustaši so 400 Slovencev odgnali v Jasenovac in jih 70 % ni preživel.

Paveliču so ob neki priliki ustaši prinesli košaro z 20 kilogrami človeških oči. O tem je pisal tudi italijanski novinar, ki je s

Paveličem delal intervju in mu je to košaro Pavelič osebno pokazal.

Nujno je, da zahtevamo, tako kot od Nemčije, da tudi Hrvaška, kot naslednica NDH, plača vojno odškodnino.

S podpredsednikom DIS sva šla v Šempeter pri Novi Gorici z namenom, da si ogledava tudi razstavo o prisilnem delu, ki jo je v sodelovanju s Škofijsko gimnazijo Vipava in Muzejem novejšje zgodovine pripravil KO DIS Nova Gorica. Razstava pa je bila prikaz Arbeitsdiensta.

- Svetujem, da kadar v krajevnih organizacijah DIS pridobivate razne institucije, da delajo v imenu DIS, da jim posredujete gradiva, publikacije in podatke, ki jih ima DIS.

- Vse pohvale so vredne pobude, da pripravljate razstave, prireditve in brošure, vendar pa smo enotno društvo, in če se kaj javno predstavlja in tiska v imenu DIS, naj bodo podatki točni in skladni s programom in vsebino.

- Pred nekaj dnevi sem prebrala v neki brošuri KO DIS, ki je izšla letos, da je bilo Društvo izgnancev Slovenije ustanovljeno 28. januarja 1992.

- **Resnica pa je ta, da je bil DIS ustanovljen 9. junija 1991.** Leta 1991 smo imeli samo eno KO DIS, na Bučki, ki je bila ustanovljena 1. 11. 1991, **in drugo, ustanovljeno 9. februarja 1992** na Studencu.

- **Spremljamo tudi pobude kočevskih Nemcev.** Julija 2005 je bila v Ljubljani registrirana Zveza kulturnih društev nemško govoreče etnične skupnosti.

Folksdojčerji in kočevski Nemci sebe imenujejo pregnanci, pregnani, in so zainteresirani predvsem za premoženjska vprašanja. Svoji in potomci Kočevjarjev iščejo svoje korenine in se zavzemajo za vračanje premoženja.

Ker nekateri z veliko naklonjenostjo odkrito ali prikrito obravnavajo kočevske Nemce kot izgnance, žrtve komunističnega režima, moramo mi odkrito pripovedovati resnico, da so sami prosili Hitlerja, da se preselijo na naše domove.

Precej časa sem izgubila, da sem našla podatek, da je Nemčija z zakonom o reparacijah, sprejetim 31. 7. 1973, kočevskim Nemcem plačala tudi še odškodnine za nepremično premoženje. Torej tudi za tisto premoženje, ki so ga prodali, preden so prišli na naše domove.

Seveda spremljamo tudi problematiko begunstva. Verjetno bi tudi mi kot žrtve vojne lahko pozvali naše poslance v Evropski uniji, **da naj vplivajo, da se nasilje in vojne ustavijo, da bo beguncev manj v Evropi.** Pobili so nekatere vladarje zaradi uvedbe demokracije, rezultat pa je 50 milijonov beguncev na svetu.

Udeleženci skupščine DIS, 3. oktobra 2015. (Foto: M. Skledar)

. Informacije . Informacije . Informacije .

Na seji skupščine DIS 3. oktobra 2015 je bilo več kot sto povabljenih delegatov KO DIS in članov organov Skupščine DIS. (Foto: M. Skledar)

Nasprotujemo spomeniku

- Na sejah Izvršnega odbora DIS smo se pogovarjali tudi o polemiki v časopisih o postavitvi nekega spomenika umrlim med drugo svetovno vojno in po njej. Ob tem se pa nikoli ne omenjajo Slovenci, umrli v izgnanstvu. Če se strinjate, bi v imenu DIS javno objavili, da nasprotujemo spomeniku, če ne bo postavljen tudi Slovincem, ki so umrli v izgnanstvu v tujini.
- Govorili smo tudi, da je treba protestirati, ker se 23. avgust – kot dan totalitarizmov – namenja samo napadu na nasilja komunizma, nikoli pa se ne omenja nasilja fašizma in nacizma. Mednarodni odbor je proteste o tem že nekajkrat poslal Evropski uniji in predsednikom evropskih držav.
- Na sejah IO DIS smo že večkrat ugotavljali, da sta se ob obnovitvi gradu Rajhenburg podrla muzej slovenskih izgnancev, ki je bil v sedmih sobah, in

posebna razstava o fašističnem nasilju in koncentracijskih taboriščih, ki je bila tudi na gradu.

Menili smo, da je treba ugotoviti, kam so zmetali predmete iz muzeja slovenskih izgnancev, ki ga je uredil dr. Tone Ferenc, da bi vsaj del gradiva prevzeli in ga shranili v obnovljenih zgornjih prostorih zbirnega taborišča.

Menim, da smo lahko zadovoljni, da kljub naši starosti in veliki umrljivosti tako dobro delujejo vsi organi Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 in skoraj vse Krajevne in Območne organizacije DIS.

Povezujejo nas skupna usoda, solidarnost, človečnost, skrbnost, poštenost in vedenje, kako pomembno je, da smo dobro organizirani in da skrbimo za ohranjanje težko priborjenih pravic in da vzdržujemo aktiven zgodovinski spomin na tragedijo izгона, ki smo jo kot otroci doživljali in nam je zaznamovala vse življenje.

Poročilo o delu Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 in njenih organov od junija 2014 do junija 2015

V času, za katerega dajemo poročilo, so organi Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 opravili izjemno veliko dela in s tem povečali ugled Društva izgnancev Slovenije 1941–1945. Pridobili so tudi nove člane DIS, pa tudi zanimanje za Vestnik DIS se je povečalo.

Poročilo obsega naslednja poglavja:

1. a) Organizacijska dejavnost društva
b) Socialna in zdravstvena dejavnost DIS
c) Ohranjanje zgodovinskega izročila, spominska obeležja in vojna grobišča
2. Mednarodna dejavnost
3. Informativna, publicistična in založniška dejavnost
4. Vzdrževanje in notranja oprema taborišča za izgon Slovencev – hlevov pri gradu Rajhenburg
5. Finančno vprašanje

1a) ORGANIZACIJSKA DEJAVNOST

Tudi v času, za katerega dajemo poročilo, so redno delovali vsi organi Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941–1945. Skupščina DIS se je sestala 27. septembra 2014. Na sestanku so sodelovali delegati Krajevnih in Območnih organizacij DIS. Obravnavali smo poročilo o delu od junija 2013 do junija 2014 in sprejeli program dela Skupščine DIS in njenih organov za

leto 2015. Sestanek Skupščine DIS je bil tudi 20. marca 2015. Na njem je bil sprejet zaključni račun Skupščine DIS za leto 2014, ki ga je pregledal Nadzorni odbor Skupščine DIS 19. februarja 2015. Sestala sta se tudi Izvršni odbor DIS (16. 3. 2015, 27. 5. 2015) in kolegij DIS (28. 1. 2015, 16. 3. 2015, 29. 4. 2015 in 27. 5. 2015).

Januarja 2015 smo pripravili poročilo za Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti o delu v drugi polovici leta 2014 in porabi družbenih sredstev v letu 2014 ter priložili vse račune. Junija 2015 smo pripravili poročilo za to ministrstvo o porabi sredstev v prvi polovici leta 2015.

Za vseh šest mesecev v prvem polletju 2015 smo za vsak mesec posebej poročali ministrstvu o porabi sredstev in zaprosili ministrstvo za dvanajstino odobrenih sredstev za tekoče leto.

Pobude za obravnavo vprašanj o vojni škodi v Državnem zboru RS

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 je januarja letos izdalo knjigo »Nemčija še ni plačala vojne škode. Vojna škoda in vojne odškodnine« za potrebe državnih organov Republike Slovenije, za poslance DZ in člane DIS, zainteresirane za uveljavljanje odškodnin za gmotno škodo.

Predstavitve knjige je bila 24. februarja 2015 v Muzeju novejšje zgodovine. Prišlo je veliko uglednih osebnosti, dvorana je bila nabito polna. Promocijo knjige je organiziral, poslal vabila in imel glavno predstavitev zgodovinar dr. Janko Prunk. O knjigi je govoril tudi dolgoletni poslanec mag. Franc Žnidaršič.

V knjigi so navedeni podatki o priznani vojni škodi na mirovnih in reparacijskih konferencah leta 1945 in 1946, o popisu vojne škode, o dobljeni vojni škodi in številni dokumenti o vojnih odškodninah.

Zelo smo si prizadevali, da bi dosegli v Državnem zboru RS razpravo o izterjavi vojne škode od Nemčije in da bi se začel postopek za sprejem zakona o poravnavi gmotne škode. Mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS in predsednik Demokratske stranke dela, je pripravil poslansko vprašanje z obrazložitvijo, ki ga je v DZ RS postavila Združena levica konec marca 2015. Zelo smo bili začudeni, da je za predlog za obravnavo vprašanj vojne škode v DZ glasovalo samo 8 poslancev. Pričakujemo, da bodo KO DIS poročale, kaj so rekli poslanci in zakaj so glasovali proti.

Odziv na anketo za ugotavljanje, koliko članov DIS bi uveljavljalo premoženjsko vojno škodo, je bil velik. Ugotovili smo, da ima več kot četrtina anketirancev podatke o višini odobrene vojne škode, veliko pa teh potrtil nima. Še letos bo sklican sestanek z direktorji arhivov, da bi se dogovorili, kako bo z izdajanjem potrtil oz. sklepov komisij za vojno škodo.

Komisija za obravnavo vprašanj vojne škode pri Izvršnem odboru DIS bo še naprej dajala pobude, da bi Krajevne in Območne organizacije DIS vključile v svoje programe informiranje članov DIS o dejavnostih DIS za utemeljitev že doseženih pravic in njihovo ohranitev ter pobud za doseg pravic za poravnavo gmotne škode. O vsem tem člani DIS premalo vedo.

Dosegli smo, da je bilo objavljenih kar precej informacij o odprtih vprašanih vojne škode na televiziji ter v dnevnem časopisu in revijalnem časopisu.

1b) SOCIALNO-ZDRAVSTVENA DEJAVNOST

Povprečna starost članstva DIS je 79 let, zato so potrebe za organiziranje pomoči na domu ostarelim, bolnim, invalidom in osamelim članom DIS vse večje.

Tudi v drugi polovici leta 2014 smo spodbujali KO DIS za razvijanje tistih oblik pomoči, ki jih ne opravljajo socialne in patronažne službe in druge humanitarne organizacije, so pa zelo pomembne za starejše ljudi: urejanje bivališč in okolice hiš, pomoč pri poljskih delih, spremljanje po opravih, k zdravniku, v trgovino, na

pošto in pomoč še pri drugih opravilih, ki jih ne zmorejo več.

Za razvijanje teh dejavnosti pomoči na domu se Krajevne in Območne organizacije dogovarjajo o organiziranju občnih zborov in sestankov v Krajevnih in Območnih organizacijah DIS, ki so že bili v naslednjih krajih:

Raka (9. 8. 2014), Dole pri Litiji (20. 9.), Studenec (28. 9.), Zagorje (30. 9.), Bizeljsko (11. 11.), Bistrica ob Sotli (21. 11.), Radeče (6. 12.), Bizeljsko (12. 12.) in Bučka (21. 12. 2014), Globoko-Pišce (24. 1. 2015), Dole pri Litiji (25. 1.), Litija (29. 1.), Ljubljana Vič Rudnik (7. 2.), Komen (15. 2.), Ljubljana Bežigrad (21. 2.), Ljubljana Šiška (26. 2.), Sevnica (28. 2.), Hrastnik (5. 3.), Brežice (6. 3.), Trzič (6. 3.), Gornja Radgona (7. 3.), Dobova (8. 3.), Lendava (8. 3.), Bizeljsko (15. 3.), Koper (19. 3.), Lenart (20. 3.), Škofja Loka (21. 3.), Brestanica (24. 3.), Trbovlje (24. 3.), Žalec (25. 3.), Krško (26. 3.), Trebnje (28. 3.), Polšnik (29. 3.), Jesenice (30. 3.), Kozje (6. 4.), Krmelj (11. 4.), Šentjanž (12. 4.), Murska Sobota (17. 4.), Radlje ob Dravi (18. 4.), Novo mesto (18. 4.), Boštanj (19. 4.), Zreče (23. 4.), Branik (25. 4.), Radovljica (8. 5.), Celje (14. 5.), Cerklje (23. 5.), Koper (24. 5.), Podkum (24. 5.), Polje ob Sotli (13. 6. 2015).

Organizirali smo predavanja o dejavnosti DIS in motiviranju mladih prostovoljcev za pomoč ostarelim članom DIS.

Da bi povečali število prostovoljcev za pomoč pri delu Krajevnih organizacij DIS in pomoč članstvu na domovih, je Izvršni odbor DIS 25. oktobra 2014 za potomce izgnancev in beguncev organiziral seminar v Ljubljani. Udeleženci so se seznanili s programi DIS in si ogledali tudi publikacije, ki jih je izdal DIS in so na voljo v Informacijskem centru DIS. Vsi udeleženci so prejeli potrdilo o udeležbi na seminarju.

1c) OHRANJANJE ZGODOVINSKEGA IZROČILA

V okviru ohranjanja zgodovinskega izročila smo v drugi polovici leta 2014 zbirali dodatno gradivo za razširitev muzeja o izgonu Slovencev na gradu Rajhenburg in za evropski muzej žrtev fašizma in nacizma, ki naj bi ga odprli v letu 2015 na gradu Rajhenburg.

Za ohranjanje zgodovinskega spomina smo sodelovali pri organiziranju pohoda po vaseh izgnanih Kozjancev.

Večja prireditev DIS je bila 5. julija 2014 na Bučki, po zaključku pohoda ob nemško-italijanski meji od Telč do Bučke. Slavnostni govornik je bil Martin Podlesnik, član Izvršnega odbora DIS.

Cilj teh pohodov je seznanjanje mladih generacij o genocidni okupaciji in razkosanju Slovenije leta 1941 kar med štiri države in opozarjanje na škodljive pojave novih fašističnih in nacističnih organizacij.

Del udeležencev Skupščine DIS. Od desne proti levi: Zdenka Kaplan, Gregor Kaplan, Iztok Kljun, Slava Biček ... (Foto: M. Skledar)

. Informacije . Informacije . Informacije .

... nadaljevanje prejšnje strani

Za pomoč pri organiziranju osrednje prireditve ob 70. obletnici vrnitve iz izgnanstva in begunstva, ki je bila v Ljubljani 6. 6. 2015, smo se 22. avgusta 2014 pogovarjali z županom Mestne občine Ljubljana. Z županom Občine Krško, kjer bomo leta 2015 odprli Evropski muzej žrtev fašizma in nacizma, pa smo se pogovarjali 3. septembra 2014.

Sodelovali smo na jubilejnem srečanju internirank, zapornikov koncentracijskih taborišč, ukradenih otrok in izgnancev 13. septembra 2014 v Portorožu.

Sodelovali smo tudi na prireditvi v spomin na izgon krajanov Goričan, ki je bila 26. julija 2014.

Spodbujamo študente za pisanje diplomskih in magistrskih nalog o izgonu Slovencev in življenju v izgnanskih taboriščih. Zainteresirani lahko dobijo podatke tudi v Informacijskem centru DIS, kjer hranimo ogromno gradiva o genocidni politiki do Slovencev med drugo svetovno vojno.

Dne 7. februarja 2015 je KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik organiziral tematsko konferenco o vojni škodi in knjigi »Nemčija še ni plačala vojne škode«. Udeležencem sta govorila dr. Janko Prunk in mag. Franc Žnidaršič.

Dne 15. februarja 2015 smo sodelovali na veliki prireditvi DIS v Komnu ob 70. obletnici vrnitve iz izgnanstva in begunstva. Udeležencem so govorili Sabina Godnič, Marko Bondelli in mag. Franc Žnidaršič.

V okviru ohranjanja zgodovinskega spomina smo 25. aprila 2015 sodelovali s Krajevni organizacijama Šentjanž in Krmelj-Tržišče pri pohodu ob nemško-italijanski okupacijski meji. Zaključna prireditev je bila ob 15. uri na Telčah, kjer je udeležencem govoril mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS. Pohoda in prireditve se je udeležilo veliko mladih ljudi.

Prireditev ob 70. obletnici zmage nad fašizmom in nacizmom in vrnitve v domovino

Ob 70. obletnici zmage nad fašizmom in nacizmom in vrnitve v domovino smo 6. junija 2015 organizirali osrednjo prireditev v Ljubljani, v Hali Tivoli. Udeležilo se je več kot 4000 članov iz Krajevnih in Območnih organizacij DIS, svojcev in drugih žrtev fašizma in nacizma ter številni gostje. O tej prireditvi smo podrobno pisali v Vestniku že julija.

2. MEDNARODNA DEJAVNOST

V dneh 19. in 20. septembra 2014 smo na Slovaškem, v Bratislavi, organizirali konferenco in sestanek Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920 do 1945. Ta odbor ima domicil pri našem Društvu izgnancev Slovenije in se vsako leto sestaja v drugi državi članici. Še vedno ta evropski odbor vodi predsednica DIS.

Cilj delovanja tega Mednarodnega odbora je ohranjanje zgodovinskega izročila in opozarjanje na nove pojave fašizma in nacizma ter zahteve za poplačilo vojne škode.

S tega sestanka je bilo poslano pismo Evropski uniji in vsem predsednikom evropskih držav o tem, da naj bolj poskrbijo za ostarele žrtve fašizma in nacizma, naj več storijo za preprečevanje vojn in nastajanja novih fašističnih in nacističnih organizacij. Vsebina pisma predsednikom evropskih držav je bila objavljena v Vestniku DIS št. 107-108 na strani 9.

Odzive predsednikov evropskih držav na naše pobude obravnavali na sestanku Mednarodnega odbora, ki je bil na Češkem, v Pragi, od 16. do 17. maja 2015.

Odgovor na pismo, ki nam ga je poslal predsednik Evropske unije Martin Schulz, je bil objavljen v Vestniku DIS št. 110 na strani 3.

Na pismo so odgovorili tudi iz Francije, Nemčije, Velike Britanije, Avstrije, Španije, Maroka, Švice, Luksemburga, Nizozemske. Odgovor na pismo predsednika Slovaške je osebno prinesel na sedež Društva izgnancev Slovenije slovaški veleposlanik Juraj Migaš.

S sestanka v Pragi je bilo zopet poslano pismo predsedniku evropskega parlamenta Martinu Schulzu z vprašanjem, zakaj so se države Evropske unije vzdržale pri podpori resolucije proti povečevanju nacizma. Sramota, da se je vzdržala tudi Slovenija, kar je žalitev za vse slovenske žrtve fašizma in nacizma. To kaže, da slovenski politiki in tudi naši evropski poslanci še vedno ne poznajo tragedije izгона Slovencev in genocidne okupacije Slovenije med drugo svetovno vojno.

Poslano je bilo tudi pismo generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov Ban Ki Moonu z zahvalo, da so sprejeli resolucijo proti povečevanju fašizma in nacizma in drugih oblik rasizma.

Ko je Češka vodila Evropsko unijo, so s 50 evropskimi državami ustanovili poseben inštitut za skrb za žrtve vojnega nasilja. Ob tej ustanovitvi smo s sestanka v Pragi poslali pismo o nekaterih težavah pri uveljavljanju pravic žrtev fašizma in nacizma. Dobili smo odgovor, v katerem prosijo, da bi se v ta inštitut o skrbi za žrtve nacizma vključil tudi Mednarodni odbor.

Evropski muzej žrtev fašizma in nacizma na gradu Rajhenburg

Slikovno gradivo in knjige o fašističnem in nacističnem nasilju nad slovenskimi narodi, ki jih je več let zbirala predsednica DIS, bi sedaj že lahko razstavili na gradu Rajhenburg kot prvo postavitev nastajajočega Evropskega muzeja žrtev fašizma in nacizma v letih 1941-1945.

Z Občino Krško je dogovorjeno, da se v ta namen dobi na voljo okrogla soba v prvem nadstropju gradu Rajhenburg. Občina Krško je dala za ta muzej tudi 8 vitrin, namenjenih za razstavo knjig o nasilju nad Čehi, Slovaki, Rusi, Ukrajinci, Belorusi, Poljaki, Srbi, Hrvati, koroškimi Slovenci in nad Slovenci v Italiji med obema vojnama.

Za izdelavo panojev pa še zbiramo sredstva.

3. INFORMATIVNA, PUBLICISTIČNA IN ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST

V času od junija 2014 do junija 2015 so izšle naslednje številke Vestnika DIS: 107-108, 109, 110, 111-112. Sestavni del poročila je tudi pregled po Krajevnih in Območnih organizacijah DIS, koliko Vestnikov dobiva članstvo DIS.

Zelo čudno je, da je pri tem tako velika razlika med organizacijami, glede na število članov DIS. Dolžnost je, da bi imeli vsi člani DIS Vestnik, razen če sta dva člana v družini.

V prvi polovici letošnjega leta smo izdali pomembno knjigo »Nemčija še ni plačala vojne škode. Vojna škoda in odškodnine«. Knjigo so si za simboličen prispevek lahko oskrbeli za gmotno škodo zainteresirani člani DIS.

Izšla je tudi brošura o sestanku Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920-1945, ki je zasedal leta 2014 v Bratislavi. V tej knjižici so objavljeni odgovori nekaterih predsednikov evropskih držav.

Izdali smo plakat za pohod od Telč do Bučke in prireditev na Bučki.

Delegati so si lahko ogledali tudi razstavo o daljših reportažah o DIS v časopisih in revijah. (Foto: M. Skledar)

4. VZDRŽEVANJE IN NOTRANJA OPREMA ZBIRNEGA TABORIŠČA ZA IZGON SLOVENCEV V BRESTANICI

Izvršni odbor DIS skrbi za ohranjanje zbirnega taborišča za izgon, hlevov pri gradu Rajhenburg, in ureja še notranjost taborišča.

Dne 7. junija 2015 smo na dan izgnancev organizirali dan odprtih vrat taborišča in dajali obiskovalcem tudi informacije o vprašanjih delovanja DIS in skrbi za ohranjanje doseženih pravic.

Obisk zbirnega taborišča za izgon Slovencev v Brestanici je bil tudi letos kar velik.

5. FINANČNO VPRAŠANJE

Da bi lahko financirali dejavnost DIS, smo se v letu 2015 javili na razpis Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in

enake možnosti RS in uspeli dobiti nekaj sredstev za programe posebnega družbenega pomena, ki jih izvaja DIS.

Za sofinanciranje prireditve DIS ob 70. obletnici zmage nad fašizmom in nacizmom in 70. obletnici vrnitve iz izgnanstva smo zaposlili za finančno pomoč več podjetij in ustanov, vendar je bil odziv majhen.

Tri krajevne organizacije DIS še niso poravnale članarine. Na eni izmed skupščin DIS smo se dogovorili, da naj bodo prispevki za Vestnik in del od članarine za DIS poravnani, če je le mogoče, do konca meseca marca.

Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945
Ivica Žnidaršič, prof.
predsednica

RAZNE INFORMACIJE

- Daljše reportaže in informacije o knjigi 'Nemčija še ni plačala vojne škode. Vojna škoda in vojna odškodnina' ter ob 70. obletnici vrnitve v domovino so bile objavljene v naslednjih časopisih in revijah:
 - Vestnik DIS, št. 110, 111-112 (april in junij 2015)
 - Mladina (14. 3. 2015)
 - Nedeljski dnevnik (18. 3. 2015)
 - Delo (30. 3. 2015), (8. 5. 2015), (23. 5. 2015), (7. 6. 2015)
 - Dnevnik (8. 4. 2015), (8. 6. 2015)
 - Dolenjski list (9. 4. 2015), (11. 6. 2015), (9. 7. 2015)
 - Časopis Svet24ur (17. 4. 2015)
 - Sobotna priloga (DeFacto), (maj 2015)
 - Slovenska tiskovna agencija (6. 6. 2015)
 - Nedelo (7. 6. 2015)
 - Svobodna misel (junij 2015)
 - Naša žena (7. 8. 2015) in drugih časopisih.
- Veleposlanica Zvezne republike Nemčije dr. Anna Prinz je povabila predsednico Ivico Žnidaršič na sprejem v nemški rezidenci v Ljubljani ob nemškem državnem prazniku v torek, 6. oktobra 2015.
- Predsednica DIS se je 20. septembra 2015 v Portorožu udeležila proslave in prireditve ob tradicionalnem srečanju bivših internirank in internirancev, političnih zapornikov, ukradenih otrok in njihovih svojcev.
- 12. septembra 2015 je bilo spominsko srečanje na Planini pri Podbočju, na področju, ki ga je okupirala NDH. Slavnostna govornica je bila ministrica za obrambo Andreja Katič. Na prireditvi je bila povabljen tudi predsednica DIS.
- Predsednica DIS je 1. 10. 2015 sklicala dopisno sejo Izvršnega odbora DIS o še nekaterih vprašanjih za sejo skupščine DIS 3. 10. 2015.
- KO DIS Radeče je na Skupščino DIS 3. 10. 2015 naslovil vprašanje, kateri KO DIS niso poravnali članarine DIS za leto 2015. Članarine še nista poravnala KO DIS Nova Gorica in KO DIS Komen. S tem ovirajo izvajanje programa.

. Informacije . Informacije . Informacije .

Nadomestne volitve v organe Skupščine DIS

Zaradi smrti treh članov organov Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 so bile na skupščini DIS nadomestne volitve.

Umrli so **Janez Komljanec**, podpredsednik Društva izgnancev Slovenije, **Mira Zalar**, predsednica Nadzornega odbora Skupščine Društva izgnancev Slovenije, in **Janez Blas**, član Častnega razsodišča DIS. Namesto njih so bili izvoljeni:

Za podpredsednika DIS Alojz Rupar, Dolenji Boštanj 114, 8294 Boštanj, rojen 20. 7. 1941, izgnan v Nemčijo, član Izvršnega odbora DIS, predsednik Krajevne organizacije DIS Boštanj.

Alojz Rupar

Za članico Nadzornega odbora Skupščine DIS Jolanda Želj-Erhard, Ješenca 22, 2327 Rače pri Mariboru, rojena 5. 10. 1939, izgnana v Nemčijo; tajnica KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica.

Jolanda Želj-Erhard

Za predsednico Nadzornega odbora Skupščine DIS Veronika Kljun, Mlaka 42, 1332 Stara Cerkev, rojena 10. 6. 1944 v Nemčiji, predsednica KO DIS Kočevje, sedanja članica Nadzornega odbora Skupščine DIS.

Veronika Kljun

Za članico Častnega razsodišča Skupščine DIS Terezija Repovž, Gomila 9, 8297 Šentjanž, rojena 27. 2. 1944 v izgnanstvu; predsednica Krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 Šentjanž.

Terezija Repovž

O članarini DIS in prispevku za Vestnik DIS v letu 2016

Članarina članov DIS ostane v letu 2016 enaka, kot je bila v letu 2015, in sicer 10 evrov (od tega ostane KO DIS 6 evrov, 4 evri se odvedejo za DIS). Prispevek za Vestnik za leto 2016 je 6 evrov za vse leto. Krajevne organizacije lahko zbirajo od članov DIS za svojo dejavnost še dodatke prispevke.

Na Skupščini DIS je bila sprejeta pobuda, da bi vsak član DIS dal prispevek 1 evro za muzejsko in razstavno dejavnost DIS.

Izvršni odbor DIS

Pohod ob nemško-italijanski okupacijski meji

Pohodniki ob nemško-italijanski okupacijski meji od Telč do Bučke so si ogledali tudi rojstno hišo Žnidaršičevih na Bučki.

KO DIS Bučka je organiziral pohod ob nemško-italijanski okupacijski meji od Telč do Bučke, ki je bil 4. julija 2015. Udeležence pohoda sta na Telčah pozdravila predsednica KO DIS Bučka Silva Marjetič in župan Občine Sevnica Srečko Ocvirk.

Na zaključni prireditvi na Bučki v kulturnem domu sta pohodnikom in drugim udeležencem govorila župan Občine Škocjan Jože Kapler in predsednica

DIS Ivica Žnidaršič. Oba sta govorila o tragedijah izгона in pomenu ohranjanja zgodovinskega spomina.

Predsednica DIS je govorila tudi o prizadevanjih DIS za ohranitev doseženih pravic žrtev vojnega nasilja in zahtevah za povrnitev gmotne škode, nastale med drugo svetovno vojno.

Na prireditvi so sodelovali tudi predsedniki sosednjih krajevnih organizacij DIS, iz Studenca, Rake, Boštanja in Sevnice.

Posebno priznanje Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945

Delegacija osmih KO DIS Gorenjske je na Skupščini DIS podelila posebno priznanje Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945 za uspešno izvajanje programov in pomoči izgnancem v Republiki Sloveniji in ob 70. obletnici vrnitve izgnancev na domove.

Na prireditvi je nastopila tudi dekliska lokalna skupina Mesečina. (Foto: Urška Marjetič)

Program Skupščine DIS za leto 2016

Program Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 in njenih organov za leto 2016 bo objavljen v naslednji številki Vestnika DIS.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Polje ob Sotli-Buč

V soboto, 13. junija 2015, smo se člani KO DIS Polje ob Sotli-Buč zbrali v Domu krajanov na vsakoletnem občnem zboru. Prisotnih je bilo 65 % članov ter gostje: podpredsednik Občine Podčetrtek Marko Jurak, predsednica občine Kozje Milena Krajnc ter predsedniki in predstavniki KO DIS Kozje, Bistrica ob Sotli in Bizeljsko ter predstavniki Društva starih običajev.

Najprej je vse navzoče pozdravil predsednik KO DIS Polje ob Sotli Ivan Babič. Kratek kulturni program sta pripravila recitatorja Jože Zimšek in Franc Šušteršič.

Uradni del se je pričel z minuto molka, s katero smo se poklonili našim umrlim članom. Nato je sledilo poročilo predsednika KO DIS o delu v letu 2014. V tem letu smo med drugim pomagali članom izpolnjevati anketo za ugotavljanje, koliko

članov DIS bi uveljavljalo premoženjsko škodo, za kar si predsednica Ivica Žnidaršič še vedno zelo prizadeva. Sledili sta poročili blagajnika in nadzornega odbora.

Predsednik KO DIS je nato podal poročilo o delu KO DIS v letu 2015. V razpravo so se vključili gostje. Županja Občine Kozje je dejala, da je iz povojne generacije, a da sočustvuje z nami, ker so bili njeni starši tudi izgnani.

Podžupan Občine Podčetrtek je dejal, da je bilo veliko vzporednic za vrnitev v domovino, a največja je bila narodna zavest, da smo Slovenci. Dejal je, da smo za vzor mlajšim, ki se bodo morali boriti, da se ne bo razprodala država.

Člani sosednjih KO DIS so se zahvalili za povabilo in pohvalili delo društva.

Ana Babič

Izlet članov DIS Območne organizacije Škofja Loka v Zgornjesavsko dolino

Med ogledom Planice (Foto: Rudi Zadnik)

V sredo, 9. septembra 2015, smo za člane DIS organizirali izlet v Zgornjesavsko dolino. Udeležilo se ga je preko 70 članov. Glede na tako veliko število udeležencev smo najeli dva avtobusa, ki sta jih pripeljala iz Selške in Poljanske doline in v Škofjo Loko pobrala še ostale udeležence izleta.

Iz Škofje Loke smo se peljali do Bleda in nadaljevali pot proti Mojstrani, kjer smo si ogledali Slovenski planinski muzej. Zanimiva je bila razstava o gorništvu, o Jožu Čopu in drugih veljaskih planinstva. Ogledali smo si film o lepotah slovenskih gora, o Jakobu Aljažu in njegovem prizadevanju za postavitve stolpa na Triglavu in zaslugi, da je Triglav ostal v slovenski lasti.

Potem nas je pot vodila do Planice, v Nordijski center, kjer smo si ogledali skakalnice in se čudili njihovim lepotam, saj omogočajo skoke oziroma polete od 13 pa do 250 metrov.

Naslednja postaja je bila ob Zelencih, izviru Save Dolinke. Jezerce ima izrazito zeleno barvo, zaradi tega je tudi dobilo ime Zelenci in je naravni rezervat.

Prazni želodci so nas že opozarjali, da bi bilo dobro kaj pojesti. In kje bo gostišče, ki bo sprejelo toliko gostov? To pa je bila »skrivnost« našega izleta. A ko so se v avtobusu zaslišali zvoki Avsenikove Golice, so se vsi zasmeli. In ko smo se ustavili pred gostilno Pri Jožovcu, je predsednik vprašal, če že vemo, kje smo. Taktat smo došli, da smo res pred Avsenikovo gostilno. V veliki dvorani nas je sprejel brat Saša Avsenika, Slavkovega vnuka, ki nadaljuje tradicijo Avsenikove glasbe.

Ob prijetni glasbi našega harmonikarja Marka in harmonikarja iz gostilne Pri Jožovcu smo si imeli veliko povedati o lepih doživljajih tistega dne.

Zapisala
Jožica Kovič

Člani Društva izgnancev na spominskem izletu

Izletniki KO DIS Radovljica v Doberdobu

V četrtek, 27. avgusta, so se člani KO Radovljica podali na pot. Njihov predsednik Tone Pristov jim je organiziral odličan izlet.

Odpeljali so se po primorski cesti proti Italiji. Že med vožnjo so se seznanili z veličastnim spomenikom žrtvam prve svetovne vojne v Doberdobu. Doberdob je bil med prvo svetovno vojno prizorišče krvavih bojov. Naselje je bilo skoraj v celoti porušeno, saj je prek Doberdobske planote potekala avstro-ogrška obrambna linija soške fronte. Dogodka tistega časa je pisatelj Prežihov Voranc opisal v romanu Doberdob. Kostnica je posvečena več kot stotisočim padlim na kraškem delu soške fronte med prvo svetovno vojno. Dokončana je bila leta 1938, narejena pa je kot veličastno stopnišče, sestavljeno iz 22 stopnic, na vrhu katerih stojijo trije visoki kamniti križi in kapelica.

Obiskali so tudi Kostanjevico nad Novo Gorico, kjer je grobnica Burbonov, zadnje francoske kraljevske družine. 17 dni po prihodu v Gorico je 79-letni Karel X. umrl prav za kolero, kot edina žrtev epidemije tistega časa v Gorici. Ko je bolan ležal in umiral, je skozi okno svoje sobe gledal na Kostanjevico. Izrazil je željo, da bi ga pokopali v tej samostanski cerkvi, in tako je Karel X. edini francoski kralj, ki je pokopan zunaj Francije, in edini kralj, ki je pokopan v Sloveniji. Ob njem so pokopani tudi drugi člani te družine.

Izletniki so se popeljali še po ulicah Nove in Stare Gorice in pristali v Solkanu, kjer jih je čakalo dobro kosilo. Imeli so se zelo lepo in se za to zahvaljujejo predsedniku za organizacijo izleta ter mu polagajo na srce, naj tudi drugo leto ne pozabi nanje.

Ivanka Korošec

Občni zbor KO DIS na Raki

Predsednica KO DIS Raka Anica Žabkar je 8. avgusta 2015 sklicala občni zbor članov DIS na Raki. Udeležba je bila kar velika. Zbora so se udeležili tudi Ivica Žnidaršič, predsednica DIS, Alojz Rupar in Zdenka Kaplan, člana Izvršnega odbora DIS, Danijel Mižigoj, predsednik KO DIS Krško, in Peter Rupar, predsednik KO DIS Studenec.

Sodeloval je tudi pevski zbor. Predsednica KO DIS Anica Žabkar je govorila o pomenu ohranjanja zgodovine izgnanstva in o trpljenju v izgnanstvu. Omenila je prireditev DIS 6. junija 2015 v Ljubljani in o njenem pomenu ter kako pomembno bi bilo, da bi se je vsi člani DIS udeležili.

Finančno poročilo je podal Marijan Molan.

Predsednica DIS je vse navzoče lepo pozdravila in nas informirala o prizadevanjih DIS za ohranitev doseženih pravic in o tem, kako pomembno je, da nam niso

vzeli pravice dopolnilnega zdravstvenega varstva, tako da izgnancem in beguncem ni treba plačati 29 evrov na mesec.

Govorila je o prizadevanjih, da bi dosegli še odškodnino za gmotno škodo, nastalo med drugo svetovno vojno. V ta namen je bila organizirala prireditev za vse člane DIS 6. junija v Ljubljani. Rekla je, da ji je žal, ker je z Rake prišlo na prireditev le sedem izgnancev, in to z avtobusom iz KO DIS Studenec in menda še štirje z avtom, kar je zelo malo.

Vprašala je navzoče za razlog, da niso prišli, ali pa jih morda vprašanja ohranjanja pravic in vprašanja vojne škode ne zanimajo.

Navzočim so govorili tudi Alojz Rupar, Zdenka Kaplan, Aleš Mižigoj, Marijan in Justina Molan.

Pomembno je, da je v KO DIS na Raki včlanjenih 143 članov in da jih kar 115 prejema Vestnik DIS.

Zanesljivo z vami že 20 let
POŠTA SLOVENIJE

. Iz dejavnosti KO DIS . Spomini . Spomini .

Izlet članov DIS iz Občine Kamnik in Komenda

Del udeležencev izleta na Jezerskem, manjkajoči še občudujejo Planšarsko jezero. (Foto: Jaka Bezovšek)

KO DIS Kamnik ima v svojem letnem programu tudi izlet za svoje člane. Organizacijo tega izredno prijetnega izleta po jesenski Gorenjski je v soboto, 26. septembra 2015, izvedla vsestranska članica društva Marija Golob. Letošnjega izleta se je skupno udeležilo 40 oseb.

Prvi krajši postanek smo imeli v zelo zanimivem Preddvoru, ki je poleg vse svoje lepote obogaten še z umetnim jezerom Črna ob hotelu Bor. Jezero je bogato z racami, saj ima tudi zanje dosti ribic. Tu je tudi tisti zanimivi drevored za mladoporočence.

Po dopoldanski kavici smo pot nadaljevali do Jezerskega. Naš cilj je bil obiskati Planšarsko jezero in se nagledati tega posebnega naravnega bisera z njegovo smaragdno barvo, in tokrat tudi z veliko vode.

V tem dnevu smo bili namenjeni še na Podljubelj. Na desni strani ceste, ki pelje na Ljubelj, je postavljen pretresljiv spomenik, ki priča, da je nemški okupator v 1943. letu postavil tukaj koncentracijsko podružnico Mauthausna, z okoli tisoč interniranci. Po večini so bili Francozi, Poljaki, Rusi, Italijani, Belgijci in Jugoslovani. Okoli 200 taboriščnikov, ki so

gradili predor Ljubelj, je umrlo. Sedaj je na vsem tem prostoru vidnih le še nekaj malega zidnih ostankov. Po vsem terenu so postavljene napisne tablice, kaj je v teh hudih časih tu bilo. Najbolj me je prevzel napis na tablici, da je tu delovala 'sanitarna služba', ki je tiste taboriščnike, ki niso več zmogli težkega dela, poslala še nekaj metrov naprej po stopnicah do tamkajšnjega krematorija! Groza, groza!

Pogovor med udeleženci je nanesel tudi na spomine iz našega izgnanstva, oziroma še huje, saj nekateri udeleženci svojih očetov niti niso poznali, ker jih je okupator pokončal v Mariboru, Celju in drugod.

Po vseh teh mučnih vtisih smo se vrnili na avtobus, da se odpeljemo proti domu. V avtobusu nas je čakalo prijetno presečenje ob dobroti organizatorice Marije Golob in njene hčerke Vladke Bučvec, ki sta nam ponovno ponudili domače sladkarije in topel čaj. Za vse dobro in prijetno smo se našima dobrima gospema zahvalili, Mariji pa čestitali še za nazaj, saj je meseca julija praznovala svoj 80-letni življenjski jubilej. Voznik Igor Zamljen pa je predlagal, da ji zapojemo Vse najboljše.

Marinka Hribovšek

Fotografija

Imate kakšno fotografijo iz zgodnjega otroštva? Ne, ničesar nimam, kar bi vam lahko pokazala. Samo povem vam lahko.

Fotografije taborišč najdete v muzejih.

Jaz imam le strah. Kot ptica ujeta gnezdi v razvejeni krošnji mojih spominov. Ne morem je prepoditi. Hrani se z mojim mirom. Je pa zelo požrešna in tudi izjemno delavna. Kar naprej tke same grozne sanje:

bližajo se vojaki, vidim škornje, puške, slišim streljanje, bobnenje letal, nekdo kriči, gledam, kam bi se skrila, skušam bežati, ne morem, nikamor ne morem, vojaki so vse bliže, hočem poklicati mamo, začnem tudi sama kričati. S kriki groze se prebudim, čisto nemočna.

Fotografij tega strahu ne boste našli v muzejih.

4. 9. 2015

Maca Jogan

Iz Brežic v Ljubljano

Člani DIS iz Brežic so si ogledali freske v predverju velike dvorane Državnega zbora

Člani KO DIS Brežice smo se napotili v Ljubljano, saj jo večina pozna le po bežnih nakupih in neljubem iskanju pomoči v različnih zdravstvenih ustanovah. Mesto nam je z zanimivim vodenjem razkazala prof. Jožica Sušin. Namen članov DIS pa je bil tudi obisk našega poslanca Igorja Zorčiča v Državnem zboru.

Predsednica KO DIS Emilija Deržanič mu je predstavila pravice, ki članom pri-

padajo in so jim po zakonu dodeljene, a žal so jim bile nekatere tudi odvzete. Posebej je poudarila poravnavo vojne škode, ker čas beži, izgnancev pa je vedno manj. Srečanju se je pridružil tudi dr. Milan Brglez, predsednik DZ. Oba sta obljubila, da bosta tematiki izgnanstva posvetila večjo pozornost in nanjo pogosteje opozarjala tudi druge poslance.

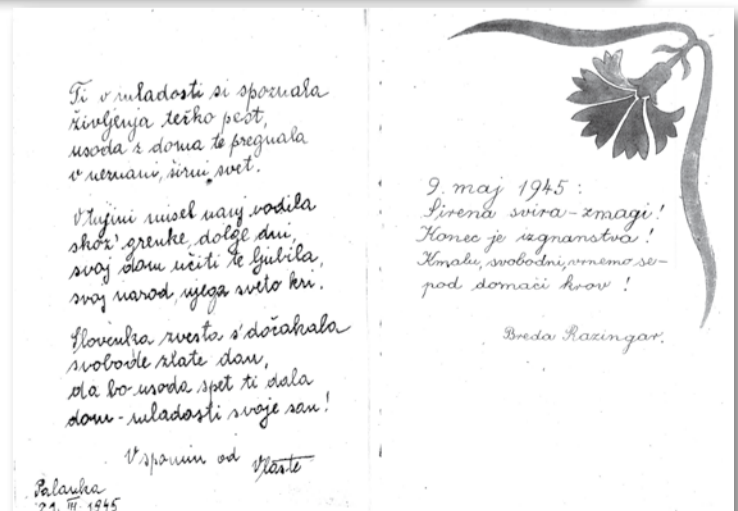
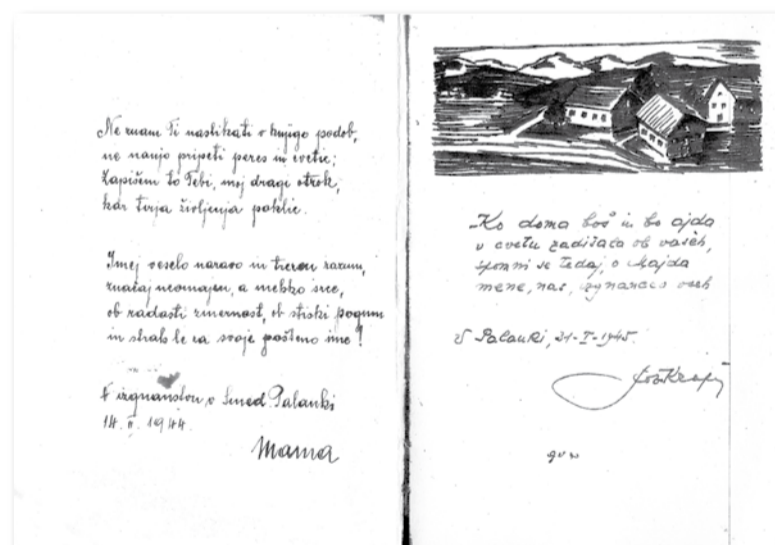
Vida Petelinč

Pesmi iz Smederevske Palanke

Spoštovani, moja sestra Majda Rutar je v Smederevske Palanke, kamor smo bili iz Gorenjske izgnani za polna štiri leta, dobila spominsko knjigo. Ta je polna hrepenenj in upanja v svetlo prihodnost. Marsikateri zapisi so v cirilici, saj so slovenski otroci obiskovali srbsko šolo. Bil je poseben razred za 'izbeglice', cigane in manj nadarjene. Starši so vedno nasprotovali izrazu izbeglica, češ da nismo pobegnili, temveč smo izgnanci, ker so nas Nemci pregnali.

Mislím, da so v tistih težkih časih postali tako otroci kot njihovi starši izgnanci pravi pesniki. Nekaj teh drobnih biserčkov vam pošiljam. Mogoče so primerni za objavo v našem Vestniku pod rubriko Spomini. Presodite sami!

Lep pozdrav!

. Spomini . Spomini . Spomini . Spomini .

Kako so nas pregnali

Grad Goričane, kjer je bilo zbirno taborišče za izgon Slovencev iz Gorenjske v Nemčijo.

Moja družina je bila številčna. Oče nam je umrl leta 1940. Eden od bratov, France, je bil vojni ujetnik, vendar je kmalu prišel domov. Tako nas je bilo ob začetku vojne leta 1941 doma šest otrok in mama. Jaz sem bila najmlajša, enajsta v družini.

Naša domačija je bila na zelo primeri lokaciji za delo z NOB, ki smo ga kar vsi opravljali, to je sodelovali s partizani oziroma NOB. Čisto blizu je reka Sava, most čez njo in na drugi strani mesto Radovljica. Vendar smo bili toliko ločeni od mesta, da so lahko prihajali k nam različni ljudje, ki niso hoteli biti preveč opazeni. Prihajali so vezisti z različnimi poročili, ki jih je bilo potrebno hitro prenesti čez Savo, da bi ta obvestila čimprej prispela do partizanov na Jelovici.

Meni so včasih bratje rekli, da je temu in temu na Lancovem zmanjkalo mleka in da jim ga moram hitro odnesti. Dali so mi vedno kanglo, nalili nekaj mleka in jaz sem odšla. Dno kangle je bilo dvojno, tako obdelano, da so mogli noter zložiti nekaj papirja. Na mostu so nemški vojaki mnoge pregledovali, zame pa se niso nikoli zmenili, ker sem bila še majhna. Tako sem prenašala čez Savo važna poročila, a da za to nisem niti vedela.

Brat Vinko je prvi dobil poziv za nemško vojsko. Odsel je v partizane. Mi smo se zelo bali, da nas Nemci ne bi prišli selit, kar se je dogajalo. Nismo vsi prenočevali doma, posebno brata nista ostajala v hiši, pa tudi jaz sem šla nekaj večerov k Majdnekovi Ivanki na Lancovo prenočevat.

Čez nekaj mesecev je drugi brat, France, dobil poziv za nemško vojsko. Kam bi šel drugam kot k partizanom! Zmenili smo se, oziroma zmenili so se. Meni niso kaj dosti povedali, da bo drugi dan javljeno Nemcem, da Franceta ni doma. Nekdo pa se je našel in takoj javil Nemcem, da je France odšel k partizanom.

Zjutraj so nas presenetili. Zbudilo nas je močno lajanje psa čuvaja. Megla je bila tako gosta, da bi jo lahko rezal. Skozi okno smo videli najprej vrhove pušk, nato pa vojake, ki so se približevali hiši. Razkropili so se okoli hiše kot sestradne zveri okoli žrtve. Začeli so udarjati po vratih s pestmi, nato je eden udaril s kopitom puške, da je zagrmelo po celi hiši.

Odprite! Schnell, schnell! so se drli pred vrati. Brat Lojze je hotel pobegniti pri zadnjih vratih, toda ko jih je odprl, je že pred njimi stal vojak. Jaz sem s sestrami prisluškovala pri sobnih vratih. Mama je odprla hišna vrata. Nekaj vojakov je stopilo v vežo. "Kje so vaši sinovi?", je vprašal eden od njih, ki je sicer prevajal. "Tudi jaz bi rada vedela. Vem za enega, da leži v sobi, sicer so pa moji sinovi odrasli in vedno ne vem, kje hodijo."

"Tako pripravite stvari, ki so vam najpotrebnejše, ker greste z nami." Ostali vojaki so se razkropili po vsej hiši, kot golazen.

Vsak od nas je zbral nekaj stvari, za kar smo pač mislili, da bo najbolj potrebno. Mama je zašepetala: "Kdor more, naj pobegne. Zadržujmo jih čim dlje, mogoče pa komu le uspe uiti."

Pes je neprekinjeno lajal. Krave so začele mukati, prašiči kruliti. Vsa živina je čakala, da se jo nahrani. Prosili smo, če lahko nahranimo živali. Dovolili so nam, mi zadovoljni, da bo mogoče spet kakšna priložnost, da kdo zbeži. Nikogar niso pustili nikjer samega. Posebno pa so pazili na brata Lojzeta. Ko sem psu čuvaju nesla hrano, je bil za menoj seveda vojak. Kuža mu je bil zelo všeč in hotel se ga je dotakniti. Prišel mu je preveč blizu in pes ga je kar močno ugriznil v roko. Takoj ga je ustrelil kar tam. Kako pa je bilo meni hudo, se ne da opisati.

Počasi so se spet zbrali v hiši. Sestra Francka je pred nekaj dnevi prišla iz bolnice na Golniku. Imela je manjšo operacijo na kolenu. Sicer ni imela več bolečin, zato jim je rekla, da se bolje počuti na zraku.

V hiši je brat Lojze sedel na klopi za mizo. Vstal je in vzel iz omarice pletenko z žganjem. Hotel si je naliti kozarček.

Eden od vojakov je prišel do Lojzeta, ga z vso silo udaril po glavi, nato pa še porinil, da je obležal na tleh. V strahu, da ga ne bi ubil, sva z mamom začeli kričati na ves glas. Vojake zunaj je zanimalo, kaj se dogaja, pa so kar vdrli v hišo in gledali Lojzeta na tleh, kaj je z njim. Počasi sva se mama in jaz približali ter mu pomagali, da vstane, in ko so videli, da nima večjih poškodb, so spet odšli iz hiše.

Tedaj je nastala prava panika. Sestri sta izkoristili trenutke pitja v hiši, vojaki so hoteli videti, kaj se dogaja, onidve pa sta zbežali pri zadnjih vratih ven in čez vrt do grmovja in naprej proti Savi. Tudi megla jima je koristila. Vojaki so mislili, da sta se skrili kje v hiši. Vse so pregledali, a zaman. Bili so besni. Mami, bratu in meni je gestapovec ukazal, da moramo takoj ven. Stali smo pred hišo kot okameneli. Dva vojaka sta stala kraj nas in niti premakniti se nismo smeli.

Čeprav v strahu, smo bili kar zadovoljni, da je vsaj dvema uspelo pobegniti.

Za hišo so rasla velika drevesa. Lipe, hrasti. Vedno sem opazovala ptičja gnezda in poslušala ptice. To jutro, ko smo stali pred hišo, megla je počasi izginjala, naenkrat zaslšiš peti kosa. Tega kosovega petja in tega jutra nikoli nisem mogla pozabiti. Kot da se je prišel poslovit. Solze so mi tekle po licih še in še. Vojaki so preiskovali hišo, vendar niso nikogar našli. Gestapovec je bil besen, gotovo tudi

na sebe, da ni preprečil pobega. Zadržal je na nas, naj takoj vržemo stvari, ki smo jih pripravili, na voziček, ki je stal pod drevesom. Poklical je vojake, na nas pa je še enkrat zavpil. "Marš!" Tako smo zapustili dom.

Pri mostu na Savi je bil parkiran kamion. Dve družini sta nas že čakali: Ažmanovi in Zupančičevi iz Lancovega. Začudili so se, ko so zvedeli, da je sestrama uspelo pobegniti. Tudi Ažmanov Vester je hotel pobegniti, a so ga pri begu ustrelili, zato je bilo vsem iz te družine še težje.

Odpeljali so nas v zbirni center Goričane. Ažmanov ata je bil zelo nemiren, prav gotovo tudi zaradi sina, ki so ga ustrelili, in ko smo prišli pred stavbo, so ga porinili v bunker in ga izpustili šele drugi dan. V poslopju ni bilo veliko ljudi, ker so pred kratkim poslali transport - vlak z živinskimi vagoni, polnimi naših predhodnikov, v Nemčijo. Nedolgo potem pa nas je bilo toliko, da smo tesno ležali na slami, drug poleg drugega. Na poziv smo se obračali. Bili smo polni uši in bolh. Perčev ata z Bleda nas je naprašil z nekim prahom proti mrčesu.

Vsak dan so pošiljali v Št. Vid zapornike na gradbišče. Tja je moral hoditi tudi moj brat Lojze, ki mu je pa kar kmalu uspelo pobegniti. Tako sva ostali v zaporu samo mama in jaz, bratje in dve sestri pa so bili v partizanih.

Po dobrem mesecu dni so nas odpeljali, tako kot naše predhodnike, v živinskih vagonih v Nemčijo. Najprej v taborišče Windsheim, kasneje pa v Eichstet. Eno leto sem delala pri privatnikih, zadnje leto pa v tovarni orožja.

Marsikaj bi še lahko napisala o teh težkih časih. Mogoče pa je bolje, da to pozabim?!

Maja 1945 nas je osvobodila ameriška vojska. Premeščali so nas iz enega taborišča v drugo. Končno smo šele ob koncu julija prispeli iz Bamberga v gimnazijo v Kranju.

Minilo je kar nekaj časa, da smo se spet zbrali doma na izropani in uničeni domačiji, a na žalost brez brata Lojzeta. Ubili so ga četniki, ko so bežali čez mejo ob koncu vojne.

Zelo težke čase smo preživljali. Takšna je vojna. Končno pa se je le začelo novo življenje!

Angela Berce

Smo izgnanci nebodigatreba?

Del druge svetovne vojne smo bili nesporno tudi izgnanci - cele družine - obsojeni na izumrtje. Njihova krivda: njihove garaške roke so skrbele za to, da je bila dežela lepa do te mere, da se je vanjo zagledal tudi Hitler in zahteval: »Naredite mi to deželo nemško.« Slovence so izgnali po okupirani Jugoslaviji, večino pa v nemška taborišča. Življenjski pogoji, hrana, higiena, bivanje in zdravstvena oskrba - niso bili primerni niti za živali.

Toda zgodovina se je ustavila. Vsakega nasilja je nekoč konec in tudi s tem je bilo tako. Izgnanci so se vrnili na uničene domove. V največji bedi so štiri leta starejši dočakali vrnitev izčrpani.

V samostojni Sloveniji so se izgnanci organizirali v društvo s skupnimi interesi: narediti kaj koristnega za nemočne in preživeli izgnance. Nekaj so že dosegli: delno poplačilo in skromno rento, odškodnino za fizično in psihično trpljenje, za prisilno delo in zdravstveno varstvo, kar je mnogim skrajšalo pot do zdravnika.

Ob vedenju, da Nemčija še ni poplačala vojne škode, so predstavniki društva zbrali dokazne dokumente in v parlament

vložili zahtevke za poplačilo vsaj delne odškodnine. Toda žal v parlamentu sedijo tisti, ki so volivcem prisegli s figo v žepu in jim je malo mar za zahteve izgnancev.

Občutek imam, da je sedanjemu predsedniku države pomembnejša proslava pred spomenikom narodnih izdajalcev, predsednik vlade pa menda pravi, da **sedanji čas za to ni primeren**. Ali bo sploh kdaj? Morda takrat, ko bodo izgnanci izginili, saj je večina že pomrla, drugi so v visoki starosti in bolehnosti in jim je v skorumpirani državi vse težje priti do zdravnika.

Mnenja številnih izgnancev so skupna v tem, da je najlažje spregledati nemočne starostnike, na drugi strani pa gledajo stran, ko elite plenijo državno premoženje. Mimogrede: od izplačane vojne odškodnine bi imela korist tudi država.

Državniška drža je tista drža, ki jo spoštujemo revni in bogati. Klečeplazenje pa pošilja sporočilo, da nekdo ne obvlada svojega poslanstva.

Zaključujem: na volitve bomo še šli in tudi vemo, **komu ne bomo dali glasu**.

Za DIS Globoko-Pišce
Jože Bračun

Spomini na mladost

Vasica na Bučki
rojstni je kraj,
kliče in vabi,
pridi še kdaj.

Te mati povila,
v zibelko položila,
z ljubeznijo nežno,
detece, sanjaj lepo.

V nežni mladosti
polno radosti,
na sončni planjavi
cvetoče drevo,
na polju pa rožce cveto.

Vse lepe želje in sanje,
pustile so spomin,
ki v bolečini in stiski,
daje opomin.

Naša otroška mlada leta,
v nemških taboriščih doživeta,
pustila so sledi,
saj nismo vsi domov prišli.

Objemi vse spomine
iz nežne tišine,
naj dušo krasijo,
k tebi želijo.

Mladostne želje, sanje
kрасijo naj tvoj dom,
na pragu domačem
pa vedno srečna bom.

Anica Žabkar, Kržišče

. Jubilanti . Jubilanti . Jubilanti . Jubilanti .

Srečali so se 85-letni izgnanci

Na že tradicionalnem srečanju članov KO DIS iz Brežic so se zbrali tisti, ki so letos dopolnili 85 let. Prišlo jih je devet, nekaj pa se jih zaradi zdravstvenih težav srečanja ni moglo udeležiti. Prisotni so bili vabila zelo veseli.

Predsednica KO Emilija Deržanič jih je seznanila z dogodki v preteklem

letu. Odmeven je bil shod izgnancev na osrednji prireditvi DIS 6. 6. 2015.

Predsednica KO je ob zaključku poudarila, da je vesela, da se tudi letnih občnih zborov člani DIS radi udeležujejo.

Vida Petelinč

Slavljenca v KO DIS Radeče

Julija in septembra 2015 sta dva člana KO DIS Radeče praznovala častitljivi jubilej, in sicer **Olga Sotlar** iz Loga pri Vrhovem 23. 7. že 94. rojstni dan in 23. 9. **Dominik Blaj** iz Radeč 90. rojstni dan. Oba sta čila in zdrava, razveselila pa sta se tudi obiska predstavnikov naše Krajevne organizacije, ki sta jima zaželela še naprej dobrega zdravja in počutja med njunimi dragimi.

Olga Sotlar je letos praznovala 94. rojstni dan.

Dominik Blaj se še redno udeležuje vseh srečanj, ki jih organiziramo, kar nas zelo veseli, Olga Sotlar pa uživa na svojem domu ob obiskih svoje hčere kakor tudi ostalih.

Tajnica J. K.

Dominik Blaj je septembra dopolnil 90 let.

Terezija Srčec - stoletnica

Delegacija KO Lenart v Slov. Goricah je 11. oktobra 2015 na njen 100. rojstni dan obiskala svojo članico Terezijo Srčec, ki živi v vasi Lokavec v osrčju Slovenskih Goric. Z jublantko smo obujali spomine na čase v izgnanstvu, pa tudi po vrnitvi v domovino. Našega obiska se je zelo razveselila. Živi sicer skupaj z vnukovo družino. Najbolj se veseli dobrega zdravja. Nikoli pa ne pozabi 5. junija 1941, ko so prihrumeli okupatorjevi orožniki in v nekaj urah izpraznili skoraj vso vas. Odpeljali so jih v Maribor (Meljska kasarna), nato pa v Bosno v Dervento in nato v Bjelovar. V izgnanstvu je 1943 rodila hčerko Vero, kar ji je povzročilo še dodatne skrbi in trpljenje.

Ko smo se poslavljali, smo ji zaželeli še mnogo zdravih let.

Predsednik KO DIS Lenart Ivan Godec

Jubilantka Terezija Srčec je letos praznovala 100. rojstni dan.

ZAHTEVK ZA NAMENITEV DELA DOHODNINE ZA DONACIJO

Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 prosi, da namesto državi namenite 0,5 % dela dohodnine za dejavnost DIS.

Hvala vam že vnaprej.

Izvršni odbor DIS

Seminar za potomce izgnancev in beguncev

Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 bo organiziralo seminar za potomce izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma.

Seminar bo v **SOBOTO 5. DECEMBRA 2015.**

Namen seminarja je, da se potomci izgnancev in beguncev motivirajo za različne oblike pomoči članom DIS na domu, da se bolj spoznajo z zgodovino izгона, se včlanijo v DIS in pomagajo pri delu Krajevnim organizacijam DIS.

PRIJAVNICA

ZA SEMINAR POTOMCEV IZGNANCEV IN BEGUNCEV, 5. DECEMBRA 2015

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rojen: _____

Telefon: _____

Sem potomec izganca, begunca ali svojca (obkroži)

Dne: _____

Podpis

Prijavnico pošljite do **20. novembra 2015** na naslov: Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945, Linhartova 13, 1000 Ljubljana, ali po elektronski pošti: drustvoizgnancev@siol.net. Vse informacije dobite tudi po telefonu: 01 4344 880, 051 383 232.

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni davčni urad, izpostava)

ZAHTEVA

za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca	Odstotek (%)
Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana	8 4 7 8 0 3 4 7	0,5

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca

IZVRŠNI ODBOR DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941-1945

Predsednica:

Ivica Žnidaršič, Ljubljana

Podpredsednika:

Albin Pražnikar, Izlake
Alojz Rupar, Boštanj

Člani:

Ivan Babič, Buče
Stanislava Biček, Jesenice
Emilija Držanič, Brežice
Maksimilijan Ferek, Ljubljana
Tatjana Frajle - Maslo, Celje
Sabina Godnič, Komen
Tomaž Hočevar, Koper
dr. Milan Jazbec, Ljubljana
Zdenka Kaplan, Novo mesto
Marjan Košak, Slovenske Konjice
Rok Kržan, Bizeljsko
Ana Pirč, Leskovec pri Krškem
Martin Podlesnik, Ljubljana
Stanislava Račić, Ljubljana
Marijan Špegelj, Muta
Davorin Zdovc, Maribor
Marija Žnidar, Kamnik

NADZORNI ODBOR

Veronika Kljun, Kočevje - predsednica
Karel Levak, Artiče
Jolanda Želj Erhard, Maribor

ČASTNO RAZSODIŠČE

Jože Križančič, Ptuj - predsednik
Olga Kamenov, Ljubljana
Jože Kveder, Domžale
Jožef Pograjec, Polšnik
Terezija Repovž, Šentjanž

VESTNIK

interno glasilo DIS

Za društvo:

Ivica Žnidaršič

Odgovorni urednik:

Jože Križančič

Lektorica:

Alenka Lokar Blatnik

Tisk:

Tiskarna Skušek

Naslov:

Društvo izgnancev Slovenije
1000 Ljubljana, Linhartova c. 13
telefon: 01 - 434 48 80
telefaks: 01 - 434 48 80
email: drustvoizgnancev@siol.net
http://www.drustvo-izgnancev.si

Poslovni račun DIS:

SI56 0222 2001 0570 920
Nova Ljubljanska banka

Umrlji člani Društva izgnancev Slovenije

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti	KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Artiče			KO DIS Leskovec pri Krškem		
Albin ČERNELIČ	22.03.1931	12.07.2015	Zofka ARH	20.08.1939	31.08.2015
Antonija DERNAC	01.01.1926	22.05.2015	Anica BABIČ	11.01.1924	19.07.2015
Ivan IVANŠEK	19.05.1927	21.08.2015	Ivanka GLAVAN	24.11.1932	17.07.2015
Alojzija Marija KROŠEL	29.11.1929	21.07.2015	Martin VODOPIVEC	05.05.1939	27.09.2015
Martin LAPUH	09.11.1932	08.03.2015	Antonija ŽARN	16.04.1930	15.09.2015
Justika OCVIRK	13.09.1934	18.08.2015	KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik		
Janez VOLČANŠEK	11.12.1930	19.02.2015	Rajko KRANJC	07.12.1922	6.10.2015
Jožef VOLČANŠEK	05.09.1922	04.08.2015	Marija LOGAR	07.08.1926	avgust 2015
Marija VOLČANŠEK	19.05.1935	21.04.2015	Jože NARAT	20.02.1941	februar 2015
KO DIS Bizeljsko			KO DIS Ljubljana Šiška		
Terezija DEČECCO	17.09.1934	30.09.2015	Anton SETNIKAR	20.02.1937	10.01.2013
Marta GREGORIČ	06.02.1931	30.08.2015	Janez BAŠIČ	24.11.1930	11.06.2015
KO DIS Bohinj			KO DIS Maribor Pobrežje - Tezno		
Ivica BUČAR	07.05.1932	23.07.2015	Dušan BOŽIČ	28.04.1930	15.09.2015
KO DIS Branik			Zofija HUBER	02.05.1932	09.06.2015
Anton MRAVLJA	06.06.1930	20.08.2015	Justina PLUŠKO	31.10.1932	10.08.2015
Marjan PAVLICA	27.05.1918	26.07.2015	KO DIS Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica		
KO DIS Brestanica			Alojz LIKAR	25.06.1937	17.07.2015
Franc CEHTE	04.04.1930	25.07.2015	Elizabeta PETRUN	31.07.1927	13.04.2015
KO DIS Brežice			KO DIS Nova Gorica		
Marija BARLIČ	23.03.1930	2015	Cvetka ŠTEKAR	05.11.1926	14.08.2015
Ivan HRASTOVŠEK	04.04.1927	julij 2015	KO DIS Novo mesto		
Andrej KRANJC	27.12.1936	29.04.2015	Alojz GRICAR	10.08.1936	02.06.2015
Marija LEPSINA	25.03.1929	september 2015	KO DIS Radeče		
Marija LEŠ	04.06.1942	september 2015	Julijana BELINC	03.07.1939	15.07.2015
Neža LEVAK	29.12.1922	julij 2015	Marija GORENJAK	13.03.1931	31.08.2015
Ana Marija VIMPOLŠEK	20.02.1948	2015	Marija KLANŠEK	01.01.1929	10.10.2015
Miran ZORKO	02.09.1932	03.05.2015	Pavle PLAZAR	15.10.1942	09.08.2015
KO DIS Buča			Vida POTOČIN	07.03.1936	25. 6. 2015
Ladislav ŽELEZNIK	27.06.1934	30.07.2015	KO DIS Radovljica		
KO DIS Celje			Franc GORTNAR	19.10.1941	01.05.2015
Marijan DROBNE	08.08.1933	julij 2015	KO DIS Ravne na Koroškem		
Slavko KOLAR	05.05.1929	07.04.2015	Marija HARUM	02.02.1923	09.08.2015
Helena OCVIRK	29.12.1922	23.8.2015	Zofija TOMAZIN	12.05.1928	06.08.2015
Anto POLOVIČ		julij 2015	KO DIS Sevnica		
KO DIS Čatež ob Savi			Simona JAKŠ	24.01.1930	23.09.2015
Slavka BUDIČ	17.11.1933	26.05.2015	Franciška LIBERŠAR	28.01.1940	26.09.2015
Neža DUCMAN	26.06.1932	28.09.2015	Drago LUPŠINA	31.08.1926	14.05.2015
Slavko KOLAR	05.05.1929	07.04.2015	Dragica ŠTRUKELJ	01.10.1930	10.07.2015
Ivanka ŠOŠKO	26.09.1932	17.07.2015	KO DIS Slovenska Bistrica		
KO DIS Hrastnik			Amalija OTOREPEC	19.05.1926	12.10.2015
Terezija BABIČ	15.07.1926	03.06.2015	Branko RITONJA	21.11.1929	19.09.2015
Ivanka GOLOUH	25.01.1929	14.07.2014	KO DIS Srednja Dobrava		
Jožefa KOTAR	25.11.1926	19.07.2015	Julka AVGUŠTIN	10.02.1928	27.07.2015
Ljudmila KRIŽAJ	01.07.1926	31.10.2014	KO DIS Studenec		
Gabrijela LOČIČNIK	05.02.1934	26.01.2015	Alojzija ČEŠNOVAR	26.04.1926	30.07.2015
Alenka MILINOVIČ	19.02.1937	26.03.2015	Kristina GORENC	11.11.1914	23.02.2015
Vilma ORAČ	31.12.1931	25.12.2014	Jože JANC	20.10.1926	16.07.2015
Ljudmila ROMIH	25.08.1931	23.03.2015	Jože RATAJC	15.09.1928	07.09.2015
Danijela SELAK	17.05.1927	februar 2015	Mirko ZALOKAR	05.09.1922	12.07.2015
Franciška SENČAR		05.09.2014	KO DIS Šentjanž		
Franc STRAH	14.09.1929	06.05.2015	Franc GOLE	15.11.1938	30.07.2015
Ivan ŠPEGLIČ	03.06.1925	25.12.2014	Kristina GORENC	05.08.1927	18.07.2015
Ivana UDOVČ	27.11.1927	10.04.2015	Janko PETAN	18.11.1933	08.09.2015
Alojz VAJDIČ	04.08.1930	14.05.2015	Marija ŽGAJNAR	25.01.1927	03.08.2015
Mihaela ZAJEC	05.10.1930	17.06.2015	KO DIS Šentjur pod Kumom		
Milan ŽULIČ	12.09.1935	07.03.2015	Angela JUVANČIČ	04.04.1936	27.08.2015
KO DIS Jesenice na Gorenjskem			KO DIS Škofja Loka		
Stanislav FERJAN	21.06.1926	11.08.2015	Jože DRNOVŠEK	30.10.1927	30.09.2015
Viktor GOLOBIČ	21.04.1905	09.04.2015	Jože MOŽGAN	25.05.1941	03.08.2015
Hedvika PAVLOVIČ	17.10.1938	04.10.2015	Franci PAULUS	27.10.1930	07.05.2015
Franc STARIČ	01.03.1933	07.10.2015	Peter ROZMAN	16.01.1941	18.09.2015
KO DIS Kamnik			KO DIS Trebnje		
Cecilija HOČEVAR	21.11.1929	12.07.2015	Marija HRIBAR	27.06.1934	29.07.2015
Simon KLEMEN	22.10.1928	30.06.2015	KO DIS Trzin		
KO DIS Kočevje			Urška SLAPAR	09.10.1920	28.09.2015
Traudi MAZZONI	20.07.1938	19.06.2015	Stanko ZUPAN	18.04.1933	28.03.2015
KO DIS Komen			KO DIS Velenje		
Zorka KOVAČIČ	18.12.1926	27.08.2015	Franjo POBEC	12.03.1942	oktober 2015
Alojz VOLK	1924	13.09.2015	Jožef RIHTAR	14.03.1939	20.07.2015
KO DIS Kozje			KO DIS Žalec		
Karel DEBELAK	15.08.1935	30.09.2015	Branimir BLAGOTINŠEK	23.11.1930	02.07.2015
Ivan KLAJŽAR	30.03.1941	28.07.2015	Ivan BOŽIČ	02.12.1926	09.07.2015
KO DIS Kranj			Anton JOŠT	29.01.1928	04.09.2015
Marija ŠKOFIČ	25.01.1929	27.09.2015	KO DIS Krška vas		
KO DIS Krška vas			Branko AVGUŠTIN	20.01.1942	06.11.2014
Nada BAŠKOVIČ	13.12.1933	24.08.2015	Nada BAŠKOVIČ	13.12.1933	24.08.2015
Jože GRAMC	05.02.1927	08.03.2015	Jože GRAMC	05.02.1927	08.03.2015